

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones mediocres sancti Bonaventure de tempore

Bonaventura <Sanctus>

Argentine, 14. III. 1496

D[omi]nica tertia in xl. de ep[isto]la

urn:nbn:de:hbz:466:1-31133

Dominica III. in. xl.

Grego. in cura past. ait. Quod videlicet exhibebat aplos. non amittendo fide. sed extendendo pietate. ut in se personam in fidelium transfigurans. ex se merito disceret qualem aliis misereri debuisset. Quoniam illis impenderet. quod sibi ipse si ita esset impendi recte voluisset. Secundum quod unusquisque est. sic se transfiguratur ad alios. Prelatus si liberalis fuerit. cum subditis liberaliter agit. Contra si tenax etiam necessaria vice subtrahit. nec de quibus vel gratie vel consuetudini vel honestati concedit. et talis in locustam et in tonsores gregis se transfiguratur. Amos. vii. Et ecce fictor locuste in principio germinatum serotini imbris. et ecce post serotinum tonsores gregis. Sed dominus suos non derelinquit. imo nutrici gratie sue per eis mandat. Sap. xvi. Propterea tunc omnia transfigurata omnium nutrici gratie tue deserviebant. Amen.

Dñica tertia in. xl. de epla

Ecce imi

tatores dei sic filii carissimi. Ephef. v. Quattuor sunt que faciunt nos imitatores dei. scilicet. humilitas

cordis. patientia tribulationis. pietas compassionis. benignitas dilectionis. Unum. Si viuas humilis. patientis. per. atque benignus. Esse dei poteris imitator quattuor ex his.

Notandum quod christus humilis erat corde. opere. et conversatione. De humilitate cordis eius dicit Mattheus. xxi. Discite a me. quia mihi sumus et humilitate operis Iohannis. xii. Si ego dominus et magister vestrum la. ve. pe. et vos debetis. al. al. la. pe. Hoc exemplum. scilicet. imitationis dedit vobis. Pedes qui sunt ultima pars corporis signant extremum generum alicuius subministratio. quod vere humilis frater ab horre non debet propter exemplum tanti capitis. De quo Isaias lii. Desideravimus eum de. et no. vi. et. De humilitate conversationis christi dicit Lucus. xxi. Ego autem in medio vestrum sum sicut qui mini. Redarguit hoc dominus attentionem maioritatis et ambitionem honoris. que orta fuerat inter discipulos primitivos. et sepe oritur in suos imitatores modernos. vix est enim aliquis etiam in parvulo conventu et ceterum fratrum que nihil esse velit et per nihilo reputari. sicut illi qui dicebant. ego quidem sum pauli. ego

aut apollo. qd vtiqz suadet
 tumor elatōis. q sp ppiā glo
 riā qrit. Isa. xxij. Quis tu. l
 qsi qs hic. Cū em vir sint q
 qs. reputari volūt plene qs.
 Contra qs Gal. vj. Si quis
 existimat se aliqd esse cū ni
 bil sit. ipe se seducit. Propē h
 būilis. Francisc⁹ dicere sole
 bat. Quantū hō est in oculis
 dei. tantū ē z nō plus. vñ z si
 qñqz a ppo magnificaret. ad
 hibuit sibi frēm q sibi pūci
 aret. Itē paties fuit in tri
 bulatiōe ps. In tribulatiōe
 dilatasti mi. ij. Tbe. ij. Op
 tauit eos aplos imitatores fi
 eri patie xpi. Dñs inqt diri
 gat cor. z cor. v. in. c. di. zp. xpi
 glo. Dirigat corda vrayt de
 um diligat z patietes sicut si
 cut xps fuit. Vulta passi se
 martyres scī dicē Aug⁹. s. ni
 bil sic elucet quō caput nrm
 Propē qd merito ipe salua
 tor nr dz patia scōz Apoē.
 xij. Nec patia scōz est q cu
 stodiūt mādata dei z fidē ie
 su. Et bñ dicit fidē iesu. qz fi
 des xpiana tribulatōez siue
 tētatiōe hz ānexā. Act. xij
 Exhortātes vt pmanēt in fi
 de. qm p mltas tribulatōes
 oportet nos intrare i regnū
 dei. z Jaco. i. Dñe gaudiuz

existimate frēs cū in tētatio
 nes varias inciderit sciētes
 q pbatio fidei vře patiētiaz
 opat. patia aut op⁹ pfectum
 hz. qī dicat. patia finē impo
 nit tpali et corpali molestie.
 qz ipa est possessio aīaz Lu
 xxi. In patia v. pos. a. v. Nec
 possessio ē final' beatificatio.
 De qua Ja. v. Ecce beatifi
 cam⁹ eos q sustinuerit. Suf
 ferentiā iob audistis. z fines
 dñi vidistis. qī. d. Sic pati
 entia xpi z bti iob tadē in fi
 ne i mag glia fuerūt. sic vra
 erit. durate z pseuerate. He
 bre. x. Nolite amittere pfidē
 tiā vram q magnā hz remu
 nationē. Patiētia vob ne
 cessaria ē vt volūtate dei faci
 entes reportetis pmissionē
 zc. Que est at illa promissio.
 Eccī. i. Usqz in tps sustine
 bit paties z postea redditio
 iocunditatis. Item pius
 miseratione. Job. xxxi. Ab
 infancia mea creuit mecum
 miseratio. z de vtero zc. Isa.
 xj. Resciet sup eum zc. In
 hoc autem septenario ponit
 tur spūs pietatis quo vncit
 eum de⁹ pater qī oleo miseri
 cordie z clemētie p pticipibz
 suis. Hoc spū pietatis z ppa
 sionis sup lazaz z sup bierlm

Dominica III in xl

fleuit. Hoc languores nros
sanauit. hoc in deserto qnq;
milia hoiz satiauit. H paruu/
lis man^o imposuit. H mulie/
re in adulterio dep^ohensaz li/
berauit. hoc p castella circui/
ens z anias couertens peni/
tentia p^odicauit. Hui^o p^oietas/
tis imitatores esse debem^o si/
cut filij carissimi. vt quemad/
modu dicit ad Titu. ij. So/
brie z pie z iuste viuam^o in h^o
seculo. Qd exponit Be^o. ar/
gumetado a p^otrarijs. Ebr/
etas est exterior voluptatuz
effusio. interior curiositatuz
occupatio. Ecotra sobrietat
est exterior voluptatu refre/
natio. interior curiositatum
exclusio. z ita viuit ho sobrie
q ad seipm. iuste q ad pximu
cui exhibet qd iustu est. Ju/
sticia est in duobz modis. in
innocetia. z in bnificetia. In/
nocentia iusticia inchoat. be/
nificetia psumat. Pietas est
in deū. z p^osistit in duobz. s. vt
de nob non psumam^o. sed in
deo pfecte p^ofidam^o. vt p euz
oia impedimeta mudi vin/
cam^o. Quid utili^o q^o oia im/
pedimeta mudi vincere. et p
p^oseqns imitatorez dei esse.
Qd psuasum bz ap^ols. Thi/
mo. iij. Exercita. aut teipm

ad pletate. pietas em ad oia
utilis est. p^omissionē hñs vite
que nūc ē z future. Pulchru
adiectiuū est vocari piuz. sic
brūs Rico. z scūs Marti.
Baruth. v. Floiabit tibi no/
mē tu. a do in sempitnū pax
iusticie z honor pietatis.

Itē benign^o caritate z dile/
ctione. Ti. iij. Appuit beni.
z hu. sal. n. dei. Glosa. i. larga
misdia z clemētia dei. quod
vtiq; ad charitatez p^otinet. q
fm aplm patiens z benigna
est. paties p misericordiam. beni/
gna p clemētia. Be^o. Pati/
ens est charitas. dissimulat.
expectat. sustinet. delinquen/
tē. Benigna trahit. adducit.
z couerti facit errantē. Dei g
imitatores sum^o si inuicē di/
ligimus z ipm sup oia ama/
mus. qz de^o caritas est. Be^o.
Caritati diuie triplicē solli/
citudinē impēdere debem^o.
scz vt nascat. vt crescat. vt ser/
uet. Nasctur si cibauer^o ini/
micum. si potum dederis ei.
qz hoc faciēs carbonēs ignis
pgeres sup caput ei^o Carbo/
nēs ignis se opa caritat^o q p/
gerūt sup diabolū. q ē caput
oiz iūqz. vt ablato eo nascat
eis caput. de^o qui caritas est
Crescit. si necessitate patiēti

subueneris. si volēti mutua/
re p̄stiteris. si amore aīm tu
um aperueris. Seruat si lo
quēdo v̄l exhibēdo etiā q̄ nō
vidēt necessaria amicoꝝ vo
luntati satisfeceris. Seruat
etiā z auget bono vultu. dul
ci f̄mone. hilaris opatiōe. vt
caritatē quā vult⁹ z f̄mo in/
dicāt. pia z hilaris opatio cō
firmet. qz exhibitio opis pro
barto est dilectiōis. Nota
xp̄s est odor effusus Cant. i
Oleū effusum nomē tu. In/
census. Exod. xxix. Offeres
totū arietē incēsum sup alta
re. Odor est suauissim⁹ victi
me dei trit⁹. Isa. liij. Attrit⁹
p̄pter scele. no. Loc⁹ z bulli/
tus Job. xij. Et ponet q̄i cū
vngenta bulliūt zc. Amē.

De euangelio.

Kat ie

e
sus eijciēs demo
nium z illud erat
mutū zc. Luc. xj. Legimus
de q̄ttuor eiectiōib⁹ diaboli
Prima facta est de celo em
pyreo. sathana superbiēte.
Sc̄da de corde pctōris pe
nitentiaꝝ agente. Tercia de
corpib⁹ obsessis spūsc̄to com
pellēte. Quarta de h̄ mūdo
p̄lo fideliū in xp̄m credēte.

z fidem sc̄tē trinitatis recipi/
ente. And̄ s̄. Celū pctōz. ob
sessus mund⁹ h̄ntur. De q̄b⁹
eijcitur loca bis duo lucifer
exul. Igit̄ p̄m⁹ locus de q̄
diabolus eijcit p̄ supbiā. est
celū empyreū z inhabitatio
spūum btōrū. Ezech. xxviii
Peccasti z eieci te de monte
sc̄tō dei. z pdidi te o cherub.
Peccasti sc̄z supbiēdo z eie/
ci te. s̄. vsqz ad inferos bumi/
liando. Ps̄. Hūilians autē
pctōres vsqz ad ter. vltimaz
suple. De hac humiliatione
Isa. xxv. Hūiliabit̄ gl̄ia eius
cū allisione manuū eius zc.
Qd̄ bene signatū habem⁹. j
Reg. v. in dagon. q̄ corā ar/
cha federis dñi cū allisione
manuū ac pedū atqz capitis
sui sup limē. z facebat q̄i trun
cus p̄ oīa inutilis i tra. Sic
fiet supbis i die iudicij qñ re
uelabit̄ archa testamenti fe/
deris dñi. xp̄us videlicz cui
tūc testimoniū hūilitat̄ ph̄
bebūt insignia cruc̄ z passi/
onis sue q̄b⁹ hūiliat⁹ est. con
spit⁹ ē. cōtēptibil̄ habit⁹ est.
Isa. liij. Quasi abscondit⁹ vul
tus ei⁹ z despect⁹. vñ nec re/
pu. eū. De reuelatōe hui⁹ ar
che d̄r Apoc. xj. Ap̄tuz est tē
plū dei in celo z visa ē archa

Domínica III. in. xl.

testamēti ei. S; q̄s terribilē esse debeat ista visio mōstrat cū subdit. Et facta sūt fulgura z voces z tonitrua z terremot⁹ z grādo maḡ. Ibi sup/biz imitatores diaboli. n̄ poterūt āmodo caput suū floribus insertare. man⁹ lateribus infurcare. pedes elat⁹ gressibus inforzare. z ī sūmis pedū articul⁹ ābulare. Scōs loc⁹ est cor et p̄scia pctōr⁹ de q̄ efficit p̄ p̄nie cōtritionem. **Mar. xvj.** Appuit p̄mo marie magdalene de q̄ eiecerat septē demōia. i. vniuersitatē vicioz que p̄ septenariū itel/ligunt. Ut dicit **Breg⁹.** Flaz septē demonib⁹ mistic loqn do ille obsessus est. q̄ septem capitaliū viciozū spiritibus subdit⁹ est z subiect⁹. De q̄b⁹ etiā hic dicit. Tūc vadit z assumit septē alios spūs neq̄. se. zc. s. spm̄ supbie. auaricie. iuidie. luxurie. ire. accidie. gula. z ingressi habitāt ibi. Qd̄ solis reprobus intelligendū ē. sic de iuda pditore in quē introiuit sathanas p̄ bucellā. i. plen⁹ possedit tāq̄ vas p̄rium z nō alienū. intrat em̄ in cor diaboli. imitēdo iniq̄s p̄suasiones cogitatōib⁹ iniq̄z. **Isido.** Aliud ē intrare ī mē

tem cuiusq̄s diaboli. aliud ī habitare. Flā z in cordibus scōz īgredit. dū malas suggestiōes insinuat. s; nō habitat in eis. qz in suo corpe nō eos traducit. q̄ s; in ei⁹ corpe sūt. ipos inhabitat. q̄a ipi sunt tēplū eius. z si subrepat mētib⁹ electoz diaboli. nō tñ in eis req̄escit. sic in cordib⁹ reproboz. nā calore fidei mox excitat vt exeat ab electis. **Cōtritiōz p̄fessio** sūt q̄dā laxatiue potiones p̄ q̄s diaboli cogit tā ad oris vomitū q̄ ad ventr⁹ solutionē. De vomitu **Job. xx.** Diuitias quas deuorauit enomet z de ventre suo extrahet eos de. De solutiōe ventr⁹ **Judith. xv.** Judith filia merari. i. p̄fessio. ī specie faciei sue dissoluit eū. **Terti⁹ locus** est corpe alie⁹ obsessi. in quo diaboli aliqñ dñium hz ad vexandū z exagitādū. sic legitur. **Reg. xvij.** De saul quē exagitabat spūs nequā a domino. z de multis alijs a q̄bus diaboli corpalit̄ est eiectus. **Uñ Matth. viij.** **Vesperere** autē facto obtulerūt ei multos demōia hñtes z eijciebat spūs s;bo. S; s; mouet cū spūs carnē z ossa non

babeat. nec oculos nec aures
nec linguā. q̄re aliq̄d demo-
niū dicat̄ cecū vel mutū vel
surdū. Q̄d totū d̄r p̄pter ma-
licie sue opationē z effectuz.
q̄z maligni sp̄s z oparij ini-
quitat̄ tales eos efficiūt. vt
sint ceci. surdi. muti. z alijs ī-
firmitatibz deo pmittēte fla-
gellati. Bene aut̄ h̄ euāgelīū
tēpori cōuenit. q̄z diabolus
multos nūc in q̄dragesima
mutos ad̄fitendū pctā sua
reddit. Dormit em̄ diabol⁹
z q̄scit ī cordibz mltoꝝ. nec
patit̄ campanas. i. līguas cō-
fitentiū pulsari. v̄l strepituz
clamoriz luc⁹ et p̄nē circa
se fieri. more principū et ty-
rannoz. Judith. xiiij. Null⁹
enim audebat cubiculū vir-
tutis assyriozum pulsando
aut intrando aperire zc.

Notandū ergo q̄ quidaz
muti efficiuntur p̄pter pecca-
ti delectationez. z ad huc re-
linquere nolūt. Job. xx. Lū-
enim dulce fuerit in ore eius
malum. abscondet illud sub
lingua sua. parcat illi et non
derelinquet illud. z celabit ī
gutturē suo. Itēz p̄pter ve-
recundiam peccati z abusio-
nem. Genes. xix. Educ viros
vt abutamur eis. dicebāt so-

domite. quod interpretat̄ mu-
ti. Hi sunt canes muti z im-
pudentissimi. Isa. lvi. Spe-
culatores eius ceci omnes.
nescierunt vniversi. canes
muti non valentes latrare.
supple in confessione. Itē
propter negociozuz distra-
ctionem. Ezech. xxvij. Que
est vt tyrus que obmutuit in
medio maris. Itēz pro-
pter diuinaz vltionē. ij. Da-
chabeo. iij. Et ille quidem p̄
diuinam virtutem iacebat
mutus. zc. Item propter
conscientie remorsionem.
Matth. xxij. Et ille obmu-
it. Quartus locus est mū-
dus ille visibilis z pulcher-
rimus. de quo etiaz expelle-
tur tandem ne eius decore
perfruat̄ ad decipiendas
animas. Mathei. iij. Nec
omnia dabo tibi si procidēs
ad oraueris me. De hac eie-
ctione Job. xvij. Expellet
eum de luce ad tenebras. et
transferet eum de orbe. Et
Jobis. xij. Hanc iudiciū est
mundi. nūc prin. mundi hu-
ius e. f. Glo. cu3 d̄r. Diabol⁹
princeps mundi huius. non
credit̄ esse domin⁹ celi z ter-
re. sed p̄ mundū intelligunt̄
mali boies toto orbe trarū

Domínica III in xl

diffusi. sic em̄ solem⁹ vocare malā domū vbi mali homines sunt. ⁊ bonā vbi sunt boni. Nā ⁊ mūdus dicit in bonis in mūdo diffusis. Unde ap̄ls. De⁹ erat in xp̄o mūdū recōcilians sibi. de quib⁹ eijcitur diabol⁹ frequent. Un̄ notabilis dicit. Erat ies⁹ eijciens demoniū. Cepit enim ista eiectio ante xp̄i passiōē in sanctis p̄rib⁹ et veteribus sanctis fidē xp̄i h̄ntibus licet paucissimis. sic in iohē baptista ⁊ iusto symeone ⁊ ceteris electis. S⁹ in xp̄i passiōe et ap̄loꝝ p̄dicatiōe. vires et robur assūpsit quia tūc gentes credere ceperūt. et ita q̄tidie crescit etiaz vsq; ad diē iudicij donec ex toto eijciat. ⁊ p̄ncipatus ei⁹ euacuet. Job. xli. Lū sublat⁹ fuerit timebunt angeli ⁊ t̄roze purgabuntur. Qd̄ exponit Isido. Dū sublat⁹ fuerit diabol⁹ vt dānet. multi electi q̄ in corpe sūt inueniendi. dño ad iudiciū veniente metu p̄sciendi sunt. videntes tali sn̄tia impiū esse dānatū. q̄ terroze purgandi sunt electi. qz si qd̄ eis ex corpore adhuc pcti remanserat metu ip̄o. q̄ diabolū damna ri p̄sperit purgabunt. A.

Dñica q̄rta in. xl. de eplā.

Etare hie

I rusalem⁹ ⁊c. Introit⁹ iste videt assump⁹ esse de Isa. lxxvi. vbi dicit sic. Letamini cū hierlm ⁊ exultate in ea om̄es q̄ diligite eā. gaudere cum ea gaudio vniuersi q̄ lugebatis sup eaz vt sugatis ⁊ repleamini ab vberib⁹ p̄solatiōis ei⁹ ⁊c. Quatuor sunt igit q̄ supnā hierusalem letabile ⁊ exultabilem reddere p̄nt. scz. Structure ip̄ius nouitas. pulchritudinis claritas. libertatis dignitas. Beatitudis ip̄i durabilitas. ⁊ eternitas. Un̄ p̄. Ex h̄ hierlm merito letabimur in te. Quona. q̄ pulchra. q̄ libera. q̄q; beata es. Igit de nouitate eius d̄r Apocal. xxi. Vidi ciuitatē san. hie. n. ⁊c. Hone res ampliorē parunt leticiā. qz iuxta p̄bū apli Qd̄ antiquat ⁊ senescit p̄pe interit⁹ est. Sed ciuitas h̄ q̄tidie innouat p̄ electoꝝ animas q̄ illic tanq; lapides vini ⁊ quadrati ponunt. Eph. ij. Ip̄o sūmo angulari lapide xp̄o iesu in q̄ o. c. p. ⁊c. Dicunt aut om̄s electi lapides vini p̄pter vitā gr̄e que in eis

h. b. 8
v. 13.